

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra HAANDBOG I VERDENSHISTORIEN. Nyaarstiden

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 377.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig07val-shoot-idm140245226039504/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

HAANDBOG I NYTAARS-TIDENS HISTORIE.

»TREDJE DEEL« af Haandbogen i Verdens-Historien udkom i 1843—56 med den særskilte Titel: »Haandbog i Nytaars-Tidens Historie. Efter de bedste Kilder. Et Forsøg af Nik. Fred. Sev. Grundtvig, Præst.« Den fører kun Fremstillingen ned til »det 17. Aarhundredes« Slutning.

Da Anden Udgave udkom i 1869, i Forfatterens 86. Aar, ledsagedes den af følgende

»Forord«.

»Det var i Tiaaret 1833—43, at jeg saa godt som udelukkende arbejdede paa Verdens-Historien og Kirke-Sangen; og vel var det mit Forsæt at udarbejde Nyaarstidens Historie efter samme Grundsætning som Middelalderens og Oldtidens, men i Øieblikket var en saadan Fortsættelse umuelig, og siden har jeg aldrig kunnet bekvemme mig til at prøve derpaa. Sagen har da sikkert været, at jeg ikke har fundet et saa besværligt Arbejde for Nyaarstidens Vedkommende nødvendigt til det Indblik i Tidernes og Begivenhedernes Sammenhæng, som i Henseende til Middelalderen kun derved lod sig erhverve. Det var derfor min Hensigt, hvis tredje Bind oplevede en ny Udgave under mine Øine, da at tilføje en fri Udsigt over det attende og nittende Aarhundredes Hovedbegivenheder; men nu forbyder det sig selv, og jeg har derfor kun i mueligste Korthed peget paa de store Omskiftelser og Forvarstler, som for denne Tid har tildraget sig min Opmærksomhed.

April 1869.

N. F. S. Grundtvig.

Den nævnte »korte Udsigt« over de to sidste Aarhundreders Historie meddeles nedenfor som »Tillæg«. Derimod medtages ikke det i 2. Udgave tilføjede »Register« (d. e. Navnefortegnelse) til hele Værket. Som i de to forrige Dele af Haandbogen, lægges 1. Udgave til Grund for Teksten her. De væsentligste Afvigelser derfra i 2. Udgave tilføjes i Klammer og Noter.